

บันทึกข้อความ

ศูนย์สื่อสารสาธารณะ

เลขรับ 109ม
วันที่ 07 ส.ค. 2563
เวลา 09.23 น.

ส่วนราชการ กลุ่มตรวจสอบภายใน กรมอนามัย โทร. ๐ ๒๕๙๐ ๔๑๐๔ โทรสาร ๐ ๒๕๙๐ ๔๑๐๑

ที่ สธ ๐๙๒๕.๐๔/ว ๑๖

วันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลระบบการควบคุมภายใน

เรียน ประธานคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ผู้อำนวยการกองทุกกอง
ผู้อำนวยการกลุ่มทุกกลุ่ม
เลขานุการกรม

ผู้อำนวยการสำนักทุกสำนัก
ผู้อำนวยการศูนย์ทุกศูนย์
ผู้อำนวยการสถาบันทุกสถาบัน

ตามหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ สธ ๐๒๑๕.๐๑/๒๙๔๒๘ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ เรื่อง รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลระบบการควบคุมภายใน โดยกลุ่มตรวจสอบภายใน ระดับกระทรวง ได้ดำเนินการตรวจสอบและประเมินผลระบบการควบคุมภายในของกรมอนามัย และได้เสนอรายงานผลการตรวจสอบให้กรมอนามัยทราบ ซึ่งกลุ่มตรวจสอบภายในได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องในการควบคุมภายใน เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนด จึงขอแจ้งเวียนรายงานผลการตรวจสอบของกลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง ดังนี้

๑. ด้านการบริหาร

ผู้บริหารทุกระดับให้ความสำคัญกับงานตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง มติคณะรัฐมนตรี หนังสือเวียนสั่งการที่เกี่ยวข้องแต่การจัดวางระบบการควบคุมภายในต้องได้รับการปรับปรุงพัฒนาให้ครอบคลุมครบถ้วนทั่วทั้งองค์กร สาเหตุอาจเกิดจากความไม่เข้าใจ หรือไม่ให้ความสำคัญในการจัดวางระบบควบคุมภายใน ส่งผลกระทบให้ขาดระบบการควบคุมกำกับ การปฏิบัติงาน เกิดความเสี่ยงที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อส่วนราชการ และไม่บรรลุวัตถุประสงค์ด้านการดำเนินงานได้

ข้อเสนอแนะด้านการบริหาร ผู้บริหารทุกระดับควรให้ความสำคัญในการจัดวางระบบการควบคุมภายใน และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินงานขององค์กร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล รายงานทางการเงินถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลา การปฏิบัติงานต้องเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง มติคณะรัฐมนตรี และหนังสือเวียนสั่งการที่เกี่ยวข้อง

๒. ด้านการตรวจสอบ และประเมินผลระบบการควบคุมภายใน

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ การจัดวางระบบการควบคุมภายใน พบว่า หลายส่วนงานย่อย ยังปฏิบัติไม่ครบถ้วนถูกต้องตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และแนวทางหรือวิธีการที่ส่วนราชการกำหนด ดังนี้

๒.๑ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดวางระบบการควบคุมภายใน คณะกรรมการติดตามและประเมินผลระบบการควบคุมภายใน รวมถึงการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบไม่ครบถ้วนถูกต้อง และชัดเจนเพียงพอ

๒.๒ การจัดทำผังขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Flow Chart) ตามระบบการควบคุมภายใน ยังมีได้ปฏิบัติตามรูปแบบที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด ได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงาน ชื่อผู้รับผิดชอบ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน จุดควบคุมความเสี่ยงในแต่ละขั้นตอนเพื่อให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ที่กำหนด ระยะเวลาและวิธีปฏิบัติงาน

๒.๓ ไม่ได้จัดทำและประเมินแบบสอบถามการควบคุมภายใน และประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายในทั้ง ๕ องค์ประกอบ และวิเคราะห์หาระดับความเสี่ยง

๒.๔ การจัดทำ...

๒.๔ การจัดทำรายงานผลการประเมินองค์ประกอบการควบคุมภายใน (แบบ ปค.๔ ส่วนงานย่อย) และรายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน (แบบ ปค. ๕ ส่วนงานย่อย) รวมทั้งรายงานผลการติดตามรายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน (แบบติดตาม ปค. ๕ ส่วนงานย่อย) ยังไม่ครบถ้วนถูกต้อง

จากข้อตรวจพบ ๒.๑ - ๒.๔ สาเหตุส่วนใหญ่มาจากบุคลากรไม่เข้าใจว่ากระบวนการปฏิบัติงานมีความเสี่ยงใด และมาจากสาเหตุใด จะมีวิธีการควบคุมกำกับเพื่อลดความเสี่ยงได้อย่างไร ดังนั้น หากหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญในการจัดวางระบบควบคุมภายใน หน่วยรับตรวจจะขาดระบบการควบคุมความเสี่ยงและเกิดความเสียหายต่อทางราชการได้

ข้อเสนอแนะ ด้านการตรวจสอบและประเมินผลระบบการควบคุมภายใน ให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

๑. จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดวางระบบการควบคุมภายใน คณะกรรมการติดตามและประเมินผลระบบการควบคุมภายใน โดยบุคคลทั้งสองคณะต้องไม่มีชื่อซ้ำกัน และควรแต่งตั้งจากบุคลากรทุกกลุ่มงาน เพื่อให้มีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยงและจัดวางระบบการควบคุมภายในทั่วทั้งองค์กร พร้อมทั้งกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการแต่ละคณะให้มีความชัดเจน และเป็นปัจจุบัน กรณีหน่วยงานที่มีบุคลากรไม่เพียงพอสามารถปรับปรุงเงื่อนไขได้ตามความเหมาะสมโดยจัดทำคำสั่งในภาพรวม

๒. จัดทำผังขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Flow Chart) ตามระบบการควบคุมภายในให้ครบทุกกระบวนการตามโครงสร้างและภารกิจหลักของกลุ่มงาน ซึ่งข้อมูลเหล่านี้เป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการปฏิบัติงาน การควบคุมกำกับติดตามผลการดำเนินงาน รวมทั้งใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังสามารถใช้เป็นหลักฐานเพื่อแสดงถึงการจัดการองค์ความรู้ภายในองค์กร (Knowledge Management) และกิจกรรมการควบคุม ความเสี่ยงอันเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการจัดวางระบบควบคุมภายในได้เป็นอย่างดี

๓. จัดทำการประเมินแบบสอบถามการควบคุมภายใน จากกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องสำหรับหน่วยงานที่มีมาตรฐานการปฏิบัติงานเฉพาะเรื่อง/กิจกรรม เช่น ISO, HA ซึ่งสามารถนำมาตราฐานการปฏิบัติงานมาใช้เป็นแบบสอบถามได้ และให้มีการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน ทั้ง ๕ องค์ประกอบ และวิเคราะห์หาระดับความเสี่ยง โดยบุคลากรทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการประเมินฯ เพื่อจะได้ทราบจุดแข็ง จุดอ่อน หรือจุดที่ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไข แล้วนำมาจัดทำรายงานการประเมินฯ องค์ประกอบของการควบคุมภายใน (แบบ ปค.๔ ส่วนงานย่อย) ตามรูปแบบที่กระทรวงการคลังกำหนด

๔. นำความเสี่ยงที่มีความจำเป็นที่ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไข จาก Flow Chart จากแบบสอบถามการควบคุมภายใน และจากแบบประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน แล้วดำเนินการวิเคราะห์หาระดับความเสี่ยงว่าอยู่ในระดับใด โดยต้องจัดทำเกณฑ์การประเมินหรือเงื่อนไขให้มีความเหมาะสมสรุปความเสี่ยงซึ่งมีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ เพื่อหาแนวทางหรือกิจกรรมการปรับปรุงการควบคุมต่อไป

๕. นำความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูงและสูงมากเข้าสู่รายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน (แบบ ปค.๕ ส่วนงานย่อย) โดยดำเนินการตามแบบที่กระทรวงการคลังกำหนด

๖. คณะกรรมการสรุปรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในภาพรวมของส่วนงานย่อย (แบบ ปค.๕ ส่วนงานย่อย)

๗. หัวหน้าหน่วยงานย่อยพิจารณาลงนามในแบบ ปค.๔ ส่วนงานย่อย และแบบ ปค.๕ ส่วนงานย่อย

๘. หน่วยงานย่อยจัดส่งรายงานผลการประเมินการควบคุมภายในประกอบด้วย แบบ ปค.๔ ส่วนงานย่อย และแบบ ปค.๕ ส่วนงานย่อย เสนอต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ (ส่วนราชการ) โดยรวบรวมรายงานให้ครบถ้วนถูกต้อง จัดเรียงตามลำดับเหตุการณ์

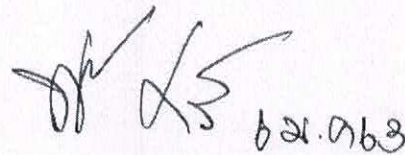
๙. คณะกรรมการติดตามและประเมินผลระบบควบคุมภายในของส่วนงานย่อยจัดทำ รายงานผลการติดตามรายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน (แบบติดตาม ปค.๕ ส่วนงานย่อย) พร้อมทั้ง ลงลายมือชื่อ วัน เดือน ปี ที่จัดทำ และเสนอต่อผู้บริหาร

อนึ่งจากรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลระบบควบคุมภายในดังกล่าว กลุ่มตรวจสอบภายใน กรมอนามัย ขอเสนอแนะและชี้แจงแนวทางปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมดังนี้

๑. ขอให้ผู้บริหารหน่วยงานให้ความสำคัญ กำกับติดตามการดำเนินงานการควบคุมภายใน อย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง รวมทั้งสอบถามผลการดำเนินงานของหน่วยงานว่ามีประเด็นใดที่ยังไม่เป็นไปตามข้อเสนอแนะดังกล่าวข้างต้น ควรรีบดำเนินการแก้ไข โดยในส่วนการดำเนินงานการควบคุมภายใน ตามข้อเสนอแนะข้อ ๓ - ข้อ ๙ ให้ทุกหน่วยงานศึกษาและทำความเข้าใจ เพื่อนำไปจัดทำและปรับปรุงแก้ไข ในการดำเนินงานการควบคุมภายในของปีงบประมาณ ๒๕๖๓

๒. ในส่วนคำสั่งคณะกรรมการ กรมอนามัยได้กำหนดให้มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผล การควบคุมภายในของแต่ละหน่วยงานอยู่แล้ว จึงควรทบทวนคำสั่งให้ถูกต้อง เหมาะสมและเป็นปัจจุบัน ส่วนคำสั่ง คณะกรรมการจัดวางระบบควบคุมภายใน นั้น หากหน่วยงานไม่มีการกิจใหม่ หรือปรับโครงสร้างใหม่ จะไม่แต่งตั้ง คณะกรรมการชุดนี้ก็ได้ และหากหน่วยงานได้รับการกิจใหม่ หรือปรับโครงสร้างใหม่ ให้ดำเนินการ แต่งตั้งกรรมการชุดนี้ เพื่อทำหน้าที่จัดวางระบบควบคุมภายในตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังฯ ต่อไป

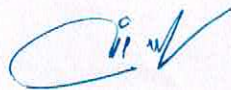
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งผู้รับผิดชอบและผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินงานต่อไป จะเป็นพระคุณ

(นางสาวพิมพ์ภวดี ศรีจันทร์)

ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน

✓ทราบ
มอบ กลุ่ม รณ ดำเนินการ / จ. สุวิมลธรรม
ก้องภักดิ์

(นายวินัย รอดไทร)

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการศูนย์สื่อสารสาธารณะ
07 ส.ค. 2563